

Dr. Sik Gotthilf

Őr és járőrszolgálat ellátása VI. Közlekedés 2.

A követelménymodul megnevezése:

Általános őr-és járőrszolgálati feladatok

A követelménymodul száma: 0731-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-018-50

ŐR ÉS JÁRŐRSZOLGÁLAT ELLÁTÁSA VI. KÖZLEKEDÉS 2.

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

A közúti közlekedés az elmúlt évek robbanásszerű fejlődése hazánkban is kissé megakadt és minőségi változásokon megy keresztül. A közlekedés biztonságának szavatolása a rendőrségen kívül több más szervezet, intézmény feladta. A rendőrség csak ellenőrzi, illetve betartatja a közlekedési jogszabályokban előírtak betartását. Ezzel a tevékenységével a közlekedés biztonságát igyekszik növelni. Az ellenőrzés módszerei is sokat változtak az elmúlt években. Ez köszönhető annak is, hogy sok közlekedését tekintve hazánknál fejlettebb országban alkalmazott módszereket tanulmányozhattak a rendőri szakemberek. E mellett a közlekedés ellenőrzéséhez használt eszközök, műszerek is egyre inkább alkalmasabbak arra, hogy a szabályszegéseket pontosan a megtörténteknek megfelelően rögzítse. Természetesen ehhez hozzá tartozik az a tény is, hogy a jogszabályi környezetben is változások következtek be. A jogszabályi szigorodás is hozzájárul a közlekedés biztonságának növekedéséhez. A közúti közlekedés területén tevékenykedők, foglalkoztatottak és foglalkoztatókra vonatkozó szabályozások is minőségi változásokon mentek és mennek át. A közlekedésben használatos gépjármű és egyéb műszaki jellegű előírások, szabványok, változásai megkövetelik a rendőrség és az egyes rendőr megfelelő a fejlődéshez igazodó ismeretszintjének folyamatos fenntartását. A rendőröknek a közlekedés területén nem csak a KRESZ előírásainak a betartását, a járművezető és a jármű okmányainak a meglétét kell ellenőriznie, hanem a közlekedésben dolgozók munkaidejének megtartását, a veszélyes anyagok szállításának előírásait, stb., hanem egy közlekedési baleset során helyszínelési, forgalomirányítási, stb. feladatokat is végezni kell. A legklasszikusabb rendőri feladat mégiscsak közlekedésben résztvevő személyek, járművek ellenőrzése. **Tekintettel arra, hogy jelen tananyag csakis a közúti közlekedésre vonatkozik, ezért ahol csak közlekedés megnevezés szerepel, ott minden esetben csakis a közúti közlekedést kell érteni.**

Péntek éjszaka a közlekedési járőrök közúti ellenőrzést hajtanak végre lakott település olyan útszakaszán, ahol a megengedett sebesség 70 km/h. Az útszakasz nagy átmenő forgalmat bonyolít le. A területen ipari park és bevásárló központ is található. Az ellenőrzés során olyan gépjármű kerül megállításra:

melyben öt fő utazott,

a gépjárműben csak kettő személy számára volt gyárilag kialakított ülés,

a gépjármű sárga rendszámmal rendelkezik,

a gépjármű vezetője csak a vezetői engedélyét, valamint a személyazonosító igazolványát és a lakcímkártyáját tudta az ellenőrzést végző járőrnek bemutatni.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

KÖZÚTI KÖZLEKEDÉSI ELLENŐRZÉST MEGALAPOZÓ FŐBB HAZAI JOGSZABÁLYOK

1. 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről

1. § A törvény célja, hogy a közúti közlekedés alapvető feltételeinek, az abban résztvevő személyek és szervezetek jogainak és kötelezettségeinek a meghatározásával elősegítse a közúti személy- és áruszállítási szükségletek kielégítését, a közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfelelő korszerű járműállomány és közúthálózat kialakítását, működését, a közutak védelmét.

A törvény ezeken a kereteken belül határozza meg a rendőrség számára is azokat a feladatokat és lehetőségeket, melyek a közlekedés területén biztosítottak. A rendőrség számára a törvény igen széles palettát biztosít a közlekedés területén. Ez a forgalom szabályozási feladatoktól kezdődően a közlekedésben résztvevők ellenőrzésén keresztül a szankcionálásig terjed.

A közlekedésben résztvevők számára általánosságban ír elő olyan magatartást a törvény, amely a közlekedésben résztvevők számára a biztonságot szavatolja. A rendőrség tehát egy részt ennek a magatartásnak a betarttatását és számonkérését végzi. Közúti forgalom szabályozási feladatok végzése is megjelenik a törvényben.

A törvény az alábbiak szerint fogalmazza meg a forgalomszabályozással kapcsolatos feladatokat:

14. § (1) A közút lezárására vagy forgalmának korlátozására (elterelésére)

a) a közút kezelője a közúton folyó munka, a közút állagának védelme, a közúti forgalom biztonsága miatt,

b) a rendőrség, tűzoltóság és a Magyar Honvédség a rájuk vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben,

c) a közlekedési hatóság a törvényben meghatározott feladatai ellátásához szükséges mértékben

jogosultak.

(2) A közút lezárása vagy forgalmának korlátozása érdekében kihelyezett közúti jelzéseket a munka befejezésekor, illetőleg az ok megszűnésekor haladéktalanul el kell távolítani.

(3) A közút indokolatlan, a szükségesnél nagyobb mértékben vagy hosszabb időtartamra történő lezárásából eredő kárt az intézkedő szerv köteles megtéríteni.

Az általános felhatalmazás alapján, azt figyelembe véve határozzák meg a jogszabályok a rendőrség feladatait. A jogszabályokban meghatározott feladatokat a rendőrség közlekedésrendészeti szervei látják el. A közút forgalmának rendőrség általi lezárásában való közreműködés és a lezárt területre való bejutás megakadályozása a járőri tevékenységek közé tartozik. Ugyanígy járőri feladat az egyes eseményeknél szükségesség váló forgalomterelési feladat. A forgalom terelési feladatok általában a forgalom folyamatosságának az érdekében kerülnek végrehajtásra. Ez lehet akár egy baleset, egyéb káresemény, stb. során. A rendőri tevékenység következtében, ahhoz kapcsolódóan, stb. sokszor szükséges a forgalom menetébe való rendőri beavatkozás. A forgalom korlátozása az általános elvek szerint is csak a legrövidebb ideig tarthat.

A törvény által megjelölt rendőri tevékenységek közül ki kell emelni az ellenőrzési feladatokat. A feladatok egy része az Európai Unió és nemzetközi kötelezettségből keletkezik.

1. A fuvarozási tevékenységhez kapcsolódóan a járművezetők ellenőrzése, jelent komoly feladatot. A közlekedés biztonságára igen nagy hatással van a járművezető pszichikai, fizikai állapota. A járművezetők járművezetésre képes állapota sok elemből tevődik össze. Ezen elemek közül rendőri ellenőrzés közé sorolja a járművezetők által levezetett és a pihenésre fordított időszakok, munkával töltött időintervallumok megállapítását. (AETR előírás alapján az utazó munkavállalókra vonatkozóan)
2. A jármű használat jogszerűségének ellenőrzését is végzik a rendőrök. A járművek menetokmányainak vizsgálata tartozik ebbe a körbe. Nemcsak a magán, hanem a vállalkozások, közúti áru fuvarozók tekintetében történik meg az ellenőrzés.
3. A járművezetők vezetésre képes állapotának ellenőrzése, valamint a járművezető okmányainak érvényessége és nem utolsó sorban az adott jármű vezetésére jogosultság képezi elsősorban az ellenőrzés tárgyát.
4. A járművek forgalomban való részvételének alkalmasságát bizonyító okmányok ellenőrzése képezi még a rendőri ellenőrzést.

A törvény az ellenőrzést az alábbiakban foglalja össze.

44. § (1) A közúti közlekedés ellenőrzésének ki kell terjednie

a) a közúti közlekedés rendjére,

b) a közúti forgalom szabályozására,

c) a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek üzemeltetésének szabályszerűségére, illetve a jármű üzemeltetésére vonatkozó előírások megtartására, ideértve az adott tevékenységhez előírt okmányok, engedélyek, jelzések, felszerelések ellenőrzését is,

d) a járművek műszaki állapotára, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi megfelelőségére,

e) a járművek összeépítésére és átalakítására vonatkozó előírások megtartására, valamint a külön jogszabályban meghatározott alkatrészek minősége tanúsításának meglétére,

f) a járműfenntartó tevékenység folytatása feltételeinek megtartására,

g) a közutak állapotára, tisztaságára, nem közlekedési célú igénybevételére,

h) a közút kezelőjének hozzájárulásához vagy a közlekedési hatóság engedélyéhez kötött járművek közlekedésére.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzési feladatok végzésére az a) pont tekintetében a rendőrség; a b), d), e) és h) pontok tekintetében külön jogszabály alapján a rendőrség; a b) és e)-h) pontok tekintetében a közlekedési hatóság; a c) és d) pontok tekintetében a 20. § (11) bekezdésében meghatározott hatóság (a továbbiakban együtt: ellenőrző hatóság) jogosult. Az a) és h) pontok tekintetében a külföldi járművek ellenőrzését a rendőrség, illetve a közlekedési hatóság végzi. Az ellenőrzést végző személy az ellenőrzési jogosultságát köteles igazolni.

(3) Az ellenőrző hatóság jelzésére a jármű vezetője a járművet köteles megállítani, személyazonosságát és járművezetési jogosultságát igazolni, a jármű és tartozékai, a rakomány, az okmányok ellenőrzésével kapcsolatos felhívásnak eleget tenni. Az ellenőrzés során az ellenőrző hatóság a járműhöz és tartozékaihoz, a rakományhoz tartozó okmányokat a helyszínen időlegesen elveheti, továbbá a jármű műszeres ellenőrző vizsgálatát vagy kötelező javítását rendeli el, amelynek a helyszínére történő közlekedésre a jármű vezetőjét utasíthatja. A kötelezően elrendelt javítás elvégzéséről az ellenőrző hatóságnak meg kell győződnie, az ezzel kapcsolatosan a hatóság részéről felmerült költségeket az eljáró hatóság megtéríteti a jármű üzemeltetőjével. A jármű vezetőjének vezetési és pihenőidejére vonatkozó – a 20. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott – előírások megsértése esetén az ellenőrző hatóság a pihenőidő letöltését rendeli el.

(4) Ha az ellenőrzés alá vont jármű a külön jogszabályban össztömegre, tengelyterhelésre és méretre meghatározott előírásoknak nem tesz eleget, illetve műszaki állapota külön jogszabály szerint balesetveszélyes, az ellenőrző hatóság a jármű továbbközlekedését – ellenőrzési jegyzőkönyv kiállításával, a forgalmi engedély időleges, elismervény átadása melletti helyszíni elvételével és várakozóhely kijelölésével is – megtiltja. Az elismervényen fel kell tüntetni az elvett forgalmi engedély visszaadásának helyét is. A jármű a közúti forgalomban történő részvétellel – a továbbközlekedés tilalmára okot adó szabálytalanságok megszüntetéséig – a kijelölt várakozó helyet nem hagyhatja el. Ha a jármű, a hiányosságok megállapítását követően – az ellenőrzés helyét – nem a közúti forgalomban történő részvétellel hagyja el és a közúti forgalomba történő visszatérése egyértelműen kizárható, az ellenőrző hatóság eltekinthet a várakozó hely kijelölésétől.

(5) A forgalmi engedély időleges helyszíni elvételéről kiállított elismervény – a továbbközlekedés tilalmára okot adó szabálytalanságok megszüntetését követően – a forgalmi engedély átvételére és az átvétel helyére történő közlekedésre jogosít. A forgalmi engedély visszaadást megelőzően az ellenőrző hatóság újabb ellenőrzést végezhet.

(6) A közúti ellenőrzések során – ha a jármű üzemmentartója nincs jelen – az ellenőrző hatóság az üzemben tartóval szemben helyszínen alkalmazott intézkedéseiről a jármű vezetőjét is tájékoztatja.

(7) A közlekedési hatóság a külön engedély alapján üzemeltetett, valamint a nem közúti közlekedési szolgáltatást végző járművek esetében az (1) bekezdés c)–e) pontjában megjelölt ellenőrzéseket a jármű telephelyén is végezheti, az f) pontban meghatározott járműfenntartó tevékenységet csak telephelyen ellenőrizheti.

(8) A közlekedési hatóság önálló közúti ellenőrzési tevékenységet végezhet más közlekedési hatóság illetékességi területén is.

2. 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről

A rendőrségi törvény a rendőri feladatokat a közúti törvénnyel összhangban szabályozza. A rendőri feladatok között a közlekedési hatósági és rendészeti feladatok kerülnek meghatározásra a törvény 1.§ (2) bekezdés e) alpontjában. Nem ilyen konkrétan, de megtalálható a felhatalmazás a Nemzetközi és Európai Unió jogszabályokban meghatározott közlekedésrendészeti feladatok ellátására is a hivatkozott bekezdés o) alpontjában. Ez a bekezdés természetesen vonatkozik a közlekedéssel kapcsolatos jogszabályokra.

1. § (1) A Magyar Köztársaság Rendőrségének (a továbbiakban: Rendőrség) feladata a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása.

(2) A Rendőrség a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása körében az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:

a) általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését;

b) szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében;

c)

d) ellátja a közbiztonságra veszélyes egyes eszközök és anyagok előállításával, forgalmazásával és felhasználásával kapcsolatos hatósági feladatokat;

e) közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el;

- f) ellátja a közterület rendjének fenntartásával kapcsolatos rendészeti feladatokat;
- g) gondoskodik a büntetőeljáráshoz részt vevők és az eljárást folytató hatóság tagjainak személyi védelméről, valamint a büntetőeljáráshoz részt vevők, az igazságszolgáltatást segítő Védelmi Programjának (a továbbiakban: Védelmi Program) végrehajtásáról, továbbá védi a Magyar Köztársaság érdekei szempontjából különösen fontos személyek (a továbbiakban: védett személy) életét, testi épségét, őrzi a kijelölt létesítményeket;
- h) engedélyezi és felügyeli a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenységet;
- i) büntetés-végrehajtási feladatokat lát el;
- j) ellátja a rendkívüli állapot, a megelőző védelmi helyzet, a szükségállapot, a veszélyhelyzet és az Alkotmány 19/E. §-ában meghatározott helyzet, katasztrófa vagy katasztrófa veszélye esetén a hatáskörébe utalt rendvédelmi feladatokat, továbbá rendkívüli állapot idején, az Alkotmány 19/E. §-ában meghatározott esetben közreműködik az államhatárt fegyveresen vagy felfegyverkezve átlépő személyek kiszorításában, illetve elfogásában és lefegyverzésében;
- k) őrzi az államhatárt, megelőzi, felderíti, megszakítja az államhatár jogellenes átlépését;
- l) ellenőrzi az államhatáron áthaladó személy- és járműforgalmat, a szállítmányokat – ide nem értve a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK rendeletében meghatározott vámellenőrzést –, valamint végzi a határátléptetést, továbbá biztosítja a határátkelőhelyek rendjét;
- m) irányítja a határesemények kivizsgálásával megbízott magyar szervek tevékenységét, felügyeli az államhatár felmérésével, megjelölésével, a határjelek felújításával kapcsolatos munkák végzését;
- n) megteszi az államhatár rendjét közvetlenül veszélyeztető konfliktushelyzet és a tömeges méretű migráció kezeléséhez szükséges intézkedéseket, továbbá elhárítja az államhatár rendje ellen irányuló erőszakos cselekményeket;
- o) elvégzi a részére törvényben vagy kormányrendeletben megállapított, valamint az Európai Unió kötelező jogi aktusából vagy nemzetközi szerződésből eredő egyéb feladatokat.

A rendőrség közlekedési intézkedéseinek sora igen hosszú. Mint ahogy az előző részben arról szó volt a közúti közlekedésről szóló törvény általános felhatalmazást biztosít a rendőrség számára. A feladatokat és azok végrehajtását a rendőrségi törvény és az arra alapuló szabályzatok, szabályzók tartalmazzák. A feladatok egy része az általános előírások szerint kerül végrehajtásra, de speciális közlekedési ismerteket igényelnek. A rendőrségi törvény a feladatokat az alábbiakban foglalja össze:

Közlekedésrendészeti intézkedés

44. § (1) A rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során

a) a közúti forgalmat irányíthatja, korlátozhatja, illetve szüneteltetheti;

b) a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti;

c) a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételével vér-, vizelet- és mütétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti;

d) a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a helyszínen elveheti;

e) a forgalomban való részvételt megtilthatja, ha a jármű vagy vezetőjének állapota a közúti forgalom biztonságát veszélyezteti, és a további jogellenes járműhasználat megakadályozása céljából a jármű kulcsait elveheti, illetőleg a járművet más módon mozgásában korlátozhatja vagy elszállíttathatja.

45. § (1) A Rendőrség, illetőleg a rendőr a feladata ellátása során jogosult – a külön jogszabályban meghatározott módon – a közterületen szabálytalanul elhelyezett járművet elszállíttatni vagy egyéb módon eltávolíttatni, ha az a közúti forgalom biztonságát vagy a közbiztonságot veszélyezteti. Ha a tulajdonos (üzemben tartó) nem állapítható meg, vagy a felszólítás ellenére az elszállított, eltávolított járművet nem veszi birtokba, és a tárolás költsége aránytalanul magas, a Rendőrség a járművet értékesítheti, vagy más módon hasznosíthatja. Ha az elszállított, eltávolított jármű ismeretlen tulajdonosa a jármű értékesítése után 60 napon belül jelentkezik, részére az értékesítésből befolyt, a tárolási költséggel csökkentett ellenértéket ki kell fizetni.

(2) Ha a közterületen szabálytalanul elhelyezett jármű baleseti veszélyt nem jelent, illetőleg, ha az a jármű biztonsága vagy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt szükséges, rögzítésére a jármű elszállításáig vagy további intézkedésig kerékbilincs alkalmazható.

(3) Az elszállítás és a kerékbilincs alkalmazásának költsége a jármű tulajdonosát, vagy az üzemben tartóját, vagy a használóját terheli. A jármű elszállítása vagy a kerékbilincs alkalmazása során a járműhasználat akadályoztatása folytán a keletkezett kárért a Rendőrséget nem terheli kártalanítási kötelezettség.

A forgalomkorlátozás olyan mélységekig illeti meg a rendőrséget, hogy kényszerítő eszközöket is alkalmazhat a akaratának kikényszerítésére. Ebből következik, hogy ezt a lehetőséget csak igen szűk körben és csakis nagyon megalapozott esetekben lehet használni. Ez a következő:

Útzár, megállásra kényszerítés

51. § (1) A Rendőrség közút forgalmának korlátozását vagy közút lezárását rendelheti el a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy, valamint a bűncselekmény elkövetőjének elfogására és a külön jogszabályban kijelölt létesítmények védelmére, ennek során – a közlekedés biztonságát is figyelembe véve, külön jogszabályban meghatározott feltételekkel – útzárat telepíthet.

(2) Útzár alkalmazása során a Rendőrség járművek áthaladását torlaszszerűen vagy más módon lassító, megakadályozó építményt, technikai berendezést vagy ezek hiányában bármilyen eszközt telepíthet, amellyel a rendőri intézkedés foganatosítása előtt járművel menekülő személyek feltartóztatása, elfogása elérhető.

(3) A bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy, valamint a bűncselekmény elkövetőjének elfogása érdekében – ha járművel menekül – a Rendőrség

A közlekedés területén történő rendőri beavatkozásokra és műszerek alkalmazására történő felhatalmazást is a rendőrségről szóló törvény írja elő. A közlekedés területén több olyan ellenőrzés is történik, melyhez különböző műszerek alkalmazása történik. A sebesség túllépése, a menetközbeni szabálytalanság, alkoholos befolyásoltság, vezetési idő túllépése, szabálytalan parkolás, tiltott helyen történő várakozás, stb. dokumentálására alkalmas eszközöket használnak a járőrök. Mindez tehát nemcsak magát az ellenőrzési szabályok ismerettét, hanem a különböző eszközök olyan mértékű kezelését, használatát követeli meg, mely a jogszabályokban meghatározott törvényességi előírásoknak is megfelel. Tehát a rendőrnek a mai korban már sokkal összetettebb ismertekre van szüksége mint akár 15 vagy 30 évvel ezelőtt. Természetesen a feladatok mennyisége és minősége is megváltozott.

A törvény alábbiakban szabályozza a felvételek használatát:

Képfelvétel, hangfelvétel, kép- és hangfelvétel készítése

42. § (1) A Rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet.

(2) A Rendőrség közterületen, ahol az közbiztonsági, bűnmegelőzési, illetve bűnüldözési célból igazolhatóan szükséges, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon képfelvevőt helyezhet el és felvételt készíthet.

(3) A (2) bekezdés alapján elhelyezésre kerülő képfelvevő szükségességéről, a képfelvevővel megfigyelt közterület kijelöléséről a Rendőrség előterjesztésére az illetékes települési önkormányzat dönt. A képfelvevő elhelyezési és üzemeltetési költségeinek biztosítására az önkormányzat és az illetékes rendőrkapitányság az e törvényben meghatározott keretek között megállapodást köthet. A Rendőrség a képfelvevők elhelyezésére, a megfigyelt területre vonatkozó adatokat a központi szerv honlapján közzéteszi.

(4) A képfelvevő által megfigyelt területre belépő személyek tájékoztatását elősegítő módon figyelemfelhívó jelzést, ismertetést kell elhelyezni a képfelvevők elhelyezéséről, az adatkezelés tényéről.

(5) A Rendőrség a határátkelőhely őrzése, a határforgalom ellenőrzése és a határátkelőhely rendjének fenntartása céljából képfelvevőt helyezhet el és felvételt készíthet.

(6) Az (1), (2) és (5) bekezdésben foglaltak alapján készített felvétel, illetőleg az abban szereplő személyes adat csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy a közlekedés szabályainak megsértése miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során, körözött személy vagy tárgy azonosítása vagy a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, illetve az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében használható fel.

3. Gépjárművezetésre jogosító okmányok, gépjárműokmányok, menetlevelek és egyéb a gépjármű használatának jogosságát bizonyító iratok

A közúti közlekedési törvény alapján került kiadásra a 35/2000 (XI. 30.) BM rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról. A rendelet meghatározza, hogy a jogszabályban előírt eredményes vizsga letételével milyen gépjárművek vezetésére milyen vezetői engedélyek jogosítanak fel. A jármű vezetése során a járművezetőnek magánál kell tartani az adott jármű vezetésére feljogosító okmányt, a gépjármű forgalmi engedélyét, és a közúti közlekedési szolgáltatás végzése során a vonatkozó jogszabályban meghatározott okmányokat, nyilvántartásokat, és a menetíró készülékkel kapcsolatos jogszabályi rendelkezésekben meghatározottakat.

3.1. Járművezetésre szolgáló okmányok

A vezetői engedély különböző kategóriákba, alkategóriákba és kombinált kategóriákba sorolt járművek vezetésére jogosít. A vezetői engedélyek kategóriái az alábbiak:

„A” kategória	- motorkerékpár
„A” korlátozott kategória	- legfeljebb 25 kW teljesítményű és 0,16 kW/kg teljesítmény/saját tömeg arányt meg nem haladó motorkerékpár
„A1” alkategória	- a 125 cm ³ hengerűrtartalmat és a 11 kW-os teljesítményt meg nem haladó hajtómotorral ellátott motorkerékpár
„B” kategória	a) A 3500 kg-ot meg nem haladó megengedett legnagyobb össztömegű

	<p>gépkocsi, amelyben a vezetőüléson kívül legfeljebb nyolc állandó ülőhely van.</p> <p>b) Az a) pont szerinti gépkocsiból és 750 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó (könnyű) pótkocsiból álló járműszerelvény. E járműszerelvény megengedett legnagyobb együttes össztömege legfeljebb 4250kg.</p> <p>c) Az a) pont szerinti gépkocsiból és 750 kg megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó (nehéz) pótkocsiból álló járműszerelvény, feltéve, hogy a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege nem haladja meg a vontató jármű saját tömegét. E járműszerelvény megengedett legnagyobb együttes össztömege legfeljebb 3500 kg</p>
„C” kategória	<p>– az autóbusz és a trolibusz kivételével a 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó gépkocsi, valamint az ilyen gépkocsiból és könnyű pótkocsiból álló járműszerelvény</p>
„C1” alkategória	<p>– az autóbusz és a trolibusz kivételével az olyan gépkocsi, amelynek megengedett legnagyobb össztömege a 3500 kg–ot meghaladja, de nem több mint 7500 kg, valamint az ilyen gépkocsiból és könnyű pótkocsiból álló járműszerelvény</p>
„D” kategória	<p>– az autóbusz, valamint az autóbuszból és könnyű pótkocsiból álló járműszerelvény</p>
„D1” alkategória	<p>– az autóbusz, amelyben a vezetőüléson kívül legfeljebb 16 állandó ülőhely van, valamint az ilyen autóbuszból és könnyű pótkocsiból álló járműszerelvény</p>
„E” kategória	<p>– gépkocsiból és nehéz pótkocsiból álló járműszerelvény (csak kombinált kategóriaként adható ki),</p> <p>– kombinált kategóriák:</p> <p>a) „B+E”: „B” kategóriába sorolt gépkocsiból és nehéz pótkocsiból álló járműszerelvény a „B” járműkategória c) pontjában meghatározottak kivételével;</p> <p>b) „C1 +E”: A „C1” alkategóriába sorolt gépkocsiból és nehéz pótkocsiból álló járműszerelvény, feltéve, hogy a járműszerelvény megengedett legnagyobb együttes össztömege nem haladja meg a 12 000 kg–ot, és a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege sem haladja meg a vontató jármű saját tömegét;</p> <p>c) „C+E”: A „C” kategóriába sorolt gépkocsiból és nehéz pótkocsiból álló járműszerelvény;</p> <p>d) „D1 +E”: A „D1” alkategóriába sorolt gépkocsiból és nehéz pótkocsiból álló járműszerelvény, feltéve, hogy a járműszerelvény megengedett legnagyobb együttes össztömege nem haladja meg a 12 000 kg–ot, a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege nem haladja meg a vontató jármű saját tömegét, amelynél a pótkocsit nem személyszállításra használják;</p> <p>e) „D+E”: „D” kategóriába sorolt gépkocsiból és nehéz pótkocsiból álló járműszerelvény, amelynél a pótkocsit nem személyszállításra használják</p>

Nemzeti kategóriák

„K” kategória	<ul style="list-style-type: none"> - kerti traktor - állati erővel vont jármű
„T” kategória	<ul style="list-style-type: none"> - mezőgazdasági vontató és két nehéz pótkocsi - lassú jármű és pótkocsi - kerti traktor - állati erővel vont jármű hajtására
„M” kategória	<ul style="list-style-type: none"> - segédmotoros kerékpár - állati erővel vont jármű hajtására - kerti traktor (16. életév betöltése után)
„TR” trolibusz	<ul style="list-style-type: none"> - trolibusz - mezőgazdasági vontató és két nehéz pótkocsi - segédmotoros kerékpár - lassú jármű és pótkocsi - kerti traktor - állati erővel vont jármű hajtására
„V” kategória	<ul style="list-style-type: none"> - villamos - kerti traktor - állati erővel vont jármű hajtására

A vezetői engedélyek különböző formátumúak. Egyre több a kártya formátumú engedély. A hagyományosnak mondható műanyag tokban lévő papír alapú engedélyek száma egyre inkább csökkenő tendenciát mutat. Az ilyen típusú vezetői engedélyek számának csökkenése összefügg az orvosi alkalmasság kérdésével. A vezetői engedélyek érvényességének ideje összefügg az életkorral. A kártya formátumú vezetői engedélyek személyazonosításra is szolgálnak. Az egészségügyi alkalmasságtól függetlenül a kiállítástól számított 10 évig illetve 70 éves életkor fölött határidő nélkül alkalmasak személyazonosság igazolására. A járművezetésre jogosító engedély kiadásának életkori és jártassági követelményei vannak. Ezek a rendelet előírásai szerint az alábbiak:

Járművezetésre jogosító okmányok kiadásának életkori és jártassági feltételei

I. Életkori feltételek

1. 14. életév az „M” kategóriába tartozó jármű vezetésére.
2. 16. életév az „A1” alkategóriába tartozó gépjármű, a „T” és a „K” kategóriába tartozó jármű vezetésére.
3. 17. életév a „B” kategóriába tartozó gépjármű vezetésére.
4. 18. életév az „A” korlátozott, a „C”, „C1”, „B+E”, „C+E” és a „C1+E” kategóriába (al-, kombinált kategóriába) tartozó gépjármű vezetésére.

5. 20. életév a „V” kategóriában és a „TR” kategóriában a jármű vezetésére.

6. 21. életév a „D”, „D1”, „D+E”, „D1+E” kategóriába (al-, kombinált kategóriába) tartozó gépjármű vezetésére.

7. 21. életév az „A” kategóriába tartozó, teljesítmény korlátozás nélküli motorkerékpár vezetésére. A vezetési jogosultság 18. életév betöltésétől bejegyezhető, ha a gépjárművezető legalább két éve rendelkezik „A” korlátozott kategóriára vagy „A1” alkategóriára jogosító érvényes engedéllyel.

8. „D” kategóriába vagy a „D1” alkategóriába tartozó gépjármű vezetésére jogosító engedély, kizárólag a Magyar Honvédség kezelésében lévő autóbuszok belföldön történő vezetésére való korlátozással, a 18. életév betöltésétől is kiadható, amennyiben a járművezető a „D1” alkategória megszerzése esetén már „B” kategóriára érvényes bejegyzéssel, továbbá „D” kategória megszerzése esetén „B” és „C” kategóriára érvényes bejegyzésekkel rendelkezik. A vezetői engedélybe bejegyzett korlátozást a 21. életév betöltése után kérelemre a vezetői engedély cseréjével törölni kell.

II. Jártassági feltételek

1. Teljesítménykorlátozás nélküli „A” kategóriába tartozó gépjármű vezetésére jogosító bejegyzést annak a személynek lehet érvényesíteni,

a) aki legalább két éve rendelkezik „A korlátozott” kategóriába vagy „A1” alkategóriába tartozó gépjárműre érvényesített bejegyzéssel, valamint annak,

b) aki a 21. életévét betöltötte, és külön vizsgát tett a kategóriára jellemző vezetői jártasságáról és magatartásáról.

2. A „C” kategóriába, a „C1”, „D1” alkategóriába tartozó gépjármű vezetésére jogosító bejegyzést annak a személynek lehet érvényesíteni, aki „B” kategóriába tartozó járművek vezetésére érvényesített bejegyzéssel már rendelkezik.

3. A „D” kategóriába tartozó gépjármű vezetésére jogosító bejegyzést annak a személynek lehet érvényesíteni, aki „C” kategóriába érvényesített bejegyzéssel már rendelkezik.

4. Kombinált kategóriára jogosító bejegyzés csak annak a személynek érvényesíthető, aki már jogosult a vonó gépjármű vezetésére.

4.1. A „C1” alkategóriával megszerzett „E” kombinált kategória érvényes a „B” kategóriához és a „D1” alkategóriához.

4.2. A „D1” alkategóriával megszerzett „E” kombinált kategória érvényes a „B” kategóriához.

4.3. A „C” kategóriával megszerzett „E” kombinált kategória érvényes mindazon kategóriákhoz, alkategóriákhoz, amelyek a vezetői engedélyben érvényesítve vannak.

4.4. A „D” kategóriával megszerzett „E” kombinált kategória érvényes a „B” kategóriához és a „D1” alkategóriához.

4.5. A jártassági feltételek teljesítésének kell tekinteni azt az esetet is, ha a járművezető a feltételül szabott járműkategóriára érvényes vizsgával rendelkezik.

A rendőri ellenőrzés, intézkedés során a rendőr a helyszínen jogosult a vezetői engedély elvételére, amennyiben:

- a járművezető azzal gyanúsítható, hogy közúti veszélyeztetés [Btk. 186. §], a közúti baleset során maradandó fogyatékoságot, halált, kettőnél több ember halálát vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó [Btk. 187. § (2) bekezdés], illetve a járművezetés ittas vagy bódult állapotban [Btk. 188. §] bűncselekményt követett el,
- a jármű vezetője az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szt.) 42. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott ittas vezetés szabálysértésének elkövetésével gyanúsítható,
- a járművezető járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll, vagy a közlekedési igazgatási hatóság a vezetési jogosultságának szünetelését jogerősen elrendelte,
- gyanú van arra, hogy a vezetői engedély hamis, meghamisították vagy azzal más módon visszaéltek.

A helyszíni elvételt megfelelően dokumentálni és az átvételi elismervényt az elvétel jogalapjának megnevezésével át kell adni a jármű vezetőjének.

3.2. Gépjárműokmányok

A járművek csak meghatározott előírások alapján helyezhetők, illetve tarthatók forgalomban. A (2) A járművet akkor lehet forgalomba helyezni, ha:

- a) a tulajdonjog megszerzését eredeti okirattal vagy eredetivel megegyezőként hitelesített másolattal igazolták, vagy, ha az nem magyar nyelven került kiállításra, annak hiteles, magyar nyelvű fordítását a kérelemhez csatolták,
- b) a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás meglétét igazolták,
- c) a külön jogszabályban meghatározott gépjárművek esetén a vámhatóság által kiállított regisztrációs adóigazolást bemutatták, és annak valóságát a rendelkezésre álló nyilvántartásban a közlekedési igazgatási hatóság ellenőrizte,
- d) a jármű műszaki alkalmasságát a közlekedési hatóság megállapította,
- e) a jármű üzemeltetője a Magyar Köztársaság területén rendelkezik lakóhellyel, vagy székhellyel (telephellyel).

A gépjárművet el kell látni rendszámtáblával, valamint az új rendszámtáblához kiadott regisztrációs matricával. A rendszámtábla lehet állandó és ideiglenes. Az állandó rendszámtábla lehet régi és új típusú rendszámtábla. A régi típusú rendszámtábla betű és szám kombinációját, nemzeti színeket és a H jelzést tartalmazza. Az új típusú rendszámtábla tartalmazza az európai zászlót jelképező 12 sárga csillagot, valamint a fehér színű H betűjelzést. Az állandó rendszámtábla lehet: sorozatban előállított (általános), sorozatban előállított egyénileg kiválasztott, egyedileg előállított, különleges. A rendszámtáblán el kell helyezni a műszaki alkalmasság érvényességét jelző címkét. A címke jelezi, hogy a gépjármű meddig alkalmas a forgalomban való részvételre. A korábbi időszaktól eltérően a környezetvédelmi igazolólap helyett is ez a címke szolgál annak bizonyítására, hogy a jármű teljesíti a környezetvédelmi előírásokat. A címkét a hátsó rendszámtáblára kell felragasztani a kötőjel fölé. A címkehez tartozó érvényességi csíkot a forgalmi engedélybe kell beragasztani.

A járműkísérő lap, a forgalmi engedély, a törzskönyv szolgálnak arra, hogy a jármű forgalomban tartásának jogosságát, illetve a használat jogosságát bizonyítsák.

A járműkísérő lap a járműforgalmazók és a járműgyártók (a továbbiakban: gépjármű-forgalmazók) által Magyarországra behozott, illetve a Magyarországon gyártott új járművekre kiadott szigorú számadásos okmány, amely kitöltése után a jármű belföldi nyilvántartásba vételéig igazolja a jármű feletti rendelkezési jogot.

A forgalmi engedély az ideiglenes forgalomban tartási engedély, valamint a lassú járműre, annak pótkocsijára és a négykerekű segédmotoros kerékpárra kiadott igazolólap, olyan hatósági engedély, amely a jármű közúti forgalomban történő részvételének jogszerűségét igazolja.

A törzskönyv igazolja a jármű tulajdonjogát. Egy járműhöz egy időben csak egy érvényes törzskönyv tartozhat. A közlekedési igazgatási hatóság a jármű első forgalomba helyezése során annak, aki a jármű tulajdonjogát igazolja, törzskönyvet ad ki. A törzskönyv a jármű közúti forgalomban való részvételének nem feltétele.

A közúti ellenőrzés során a járőr ellenőrzi a gépjármű menetokmányait, s amennyiben hiányosságokat tapasztal úgy a forgalmi engedélyt, valamint a hatósági jelzést a helyszínen elveszi.

84. § (1) A rendőr a forgalmi engedélyt, illetve az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a helyszínen elveszi, ha

a) járművet a külön jogszabályban meghatározott engedély nélkül átalakították;

b) a járművel érvénytelen forgalmi engedéllyel, ideiglenes forgalomban tartási engedéllyel, vagy hatósági jelzéssel, illetve műszaki érvényesség nélkül vettek részt a közúti forgalomban, illetve, ha a közlekedési hatóság műszaki vizsgálatra történő berendelésre vonatkozó jogerős határozatában foglaltaknak határidőben nem tettek eleget;

c) a jármű közúti forgalomban való további részvétele közvetlen balesetveszéllyel jár és a járművel ennek ellenére közlekednek;

d)

e) gyanú van arra, hogy a jármű rendszámtábláját, forgalmi engedélyét, ideiglenes forgalomban tartási engedélyét, regisztrációs matricáját, címkéjét meghamisították;

f) a forgalmi engedély, az ideiglenes forgalomban tartási engedély rongálódása miatt, feltéve, hogy a bejegyzett adatok kétséget kizáróan nem állapíthatók meg;

g) a közlekedési balesettel érintett jármű kormányműve vagy futóműve, illetve karosszériája (alváza) nyilvánvalóan úgy károsodott, hogy a forgalomban történő részvétele balesetveszéllyel jár;

h) az új típusú rendszámmal rendelkező járművön nincs regisztrációs matrica elhelyezve, és azt a jármű vezetője nem tudja a helyszínen bemutatni, illetőleg a matrica utángyártására vagy egyedi gyártására vonatkozó kérelemmel sem rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdés d), e), f) és h) pontjaiban foglalt esetek kivételével a forgalmi engedély, illetve az ideiglenes forgalomban tartási engedély helyszíni elvételével egyidejűleg a címkét a rendszámtábláról el kell távolítani.

(3) Az (1) bekezdés c) és g) pontja esetén meg kell akadályozni, hogy a járművel tovább közlekedjenek.

(4) Amennyiben az (1) bekezdés e) pontjában meghatározott cselekményt a rendszámtábla tekintetében követték el, azt a helyszínen el kell venni.

(5) A rendőr a forgalmi engedély, az ideiglenes forgalomban tartási engedély, illetve a hatósági jelzés elvételéről átvételi elismervényt ad, amely tartalmazza a jármű azonosító adatait, az engedély számát és az elvétel okát. Az átvételi elismervény birtokában a járművel – az (1) bekezdés c) és g) pontjában foglalt kivétellel – a lakóhelyig vagy a telephelyig lehet közlekedni.

84/A. § (1) A rendőr a hatósági engedélyt, jelzést a helyszínen elveszi, ha

a) a jelzés nem felel meg a 45–52. §-okban meghatározott szabályoknak,

b) érvénytelen külföldi hatósági engedéllyel és jelzéssel vettek részt a közúti forgalomban,

c) azért érvénytelen a hatósági engedély és jelzés, mert a járművet a forgalomból korábban végleg kivonták.

85. § A 84. § (1) bekezdés c) pontja alapján a járművel való közlekedés közvetlen balesetveszéllyel jár, ha a jármű

a) az üzemi fék meghibásodása miatt fékezhetetlen,

b) a kormányberendezés meghibásodása miatt irányíthatatlan,

c) kerekeire szerelt gumiabroncsok futófelületének bordázata a külön jogszabályban meghatározott minimális értéket nem éri el, vagy azt nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően szerelték fel.

3.3. Menetlevelek, fuvarokmányok

A közúton folyó szállítási tevékenység egyre nagyobb teret kap. A hazai és nemzetközi előírások megtartásának ellenőrzését a rendőrség is ellenőrzi. Sok esetben közös ellenőrzések történnek a Vám, Katasztrófavédelem, Tűzoltóság, Közlekedési hatóság, Munkavédelmi, stb. szervezetekkel. Ebben egyszerre résztvevő szervezetek a saját szakterületüknek megfelelő ellenőrzéseket hajtják végre. Közúti közlekedési szolgáltatás vonatkozásában a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemben tartásáról szóló 89/1988. (XII. 20.) MT rendelet előírásai tartalmazznak kötelező előírásokat. Mi is minősül közúti közlekedési szolgáltatásnak:

közúti közlekedési szolgáltatás: járművel üzletszerűen [díj ellenében (ellenérték fejében), gazdasági tevékenységként] végzett személyszállítás, áruszállítás, bérvontatás és autómentés, ideértve a jármű gépjárművezetővel együtt történő rendelkezésre bocsátását is.

A közúti szolgáltatásban érintett járművezetővel és a szolgáltatást végző járművel szemben nagyobb elvárások fogalmazódnak meg. **A közúti szolgáltatást végző gépjárművet sárga színű hatósági jelzéssel kell ellátni.** Ezek a nagyobb igénybevételek következtében szükségesek, és ezért fokozottabb elvárásoknak kell megfelelniük. **Közúti közlekedési szolgáltatás**

- áruszállítás (közúti áru fuvarozás, nemzetközi közúti áru fuvarozás),
- autóbusszal személyszállítás,
- személygépkocsival személyszállítás
- személytaxi-szolgáltatás, személyszállító szolgáltatás

mely csak meghatározott engedéllyel végezhető.

A közúti forgalomban a jármű vezetője köteles a gépjárművön, illetve magánál tartani – a külön jogszabályokban meghatározott egyéb okmányokon kívül – a végzett tevékenységtől függően

- a szerinti közúti áru fuvarozói engedélyt, Nemzetközi Áru fuvarozást végzése esetén a közösségi engedély hiteles másolatát, az áruszállítási engedélyt,
- az autóbusszos személyszállító engedélyt, a járatit engedélyt, a személyszállításra vonatkozó szerződés hiteles másolatát, Nemzetközi Szállítás esetén a közösségi engedély hiteles másolatát,
- a taxiengedélyt,

- a személygépkocsis személyszállító engedélyt, (Személygépkocsis személyszállító szolgáltatás kizárólag szálláshely-hasznosítási, idegenforgalmi, turisztikai, sport, kulturális, oktatási, vasúti, vízi, légi utasszállítási tevékenységhez kapcsolódó személyszállítás végzésére, továbbá rendezvények szervezésére jogosult vállalkozás keretében, az NKH regionális igazgatósága engedélyével (a továbbiakban: személygépkocsis személyszállító engedély) végezhető. A személygépkocsis személyszállító engedély taxigépkocsira nem adható ki és az személytaxi-szolgáltatás végzésére nem jogosít.),
- illetőleg a közúti közlekedési szolgáltatás bejelentésről szóló igazolást,
- vagy az – autóbusszal nem közúti közlekedési szolgáltatásként végzett – számlás utasszállításra vonatkozó igazolványt;
- a járművezető részére szóló igazolást mely bizonyítja, hogy az adott tevékenység végzéséhez szükséges szakmai képesítéssel rendelkezik,
- illetőleg a személytaxi vagy személygépkocsis személyszállító vezetői igazolványt,
- a gépjárművezető foglalkoztatási minőségét igazoló okmányt,
- valamint a járművezető állampolgárságától függően járművezetői igazolványt (EGK rendeletek szerinti);
- a jármű igazolólapját,
- a külön jogszabályban meghatározott Üzemeltetési és karbantartási naplót;
- a Bizottság 2121/98/EK rendeletében meghatározott okmányokat,
- a fuvarlevelet, menetlevelet, utaslistát (A – nem menetrend szerint, de díj ellenében – közúti személyszállítást végző autóbusz, illetőleg a közúti árufuvarozást végző gépkocsi, mezőgazdasági vontató, lassú jármű, ezekből és pótkocsikból álló járműszerelvény a közúti forgalomban autóbuszmenetlevéllel, illetőleg fuvarlevéllel vehet részt.)

Mint látható egy ellenőrzés során igen csak oda kell figyelni arra, hogy milyen jármű ellenőrzése történik. A közúti szolgáltatást végző járművek esetében sokkal összetettebb feladatot kell ellátnia a rendőrnek.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

- Tanulmányozza a KRESZ 1. § – 21. § előírásait különös tekintettel a közúti forgalomszabályozás elemeire.
- A 2009, 2010. Országos karos forgalomirányítási versenyben résztvevő versenyzők Interneten lévő fényképeit tanulmányozza és beszélje meg az oktatóval a tapasztalatokat.
- Tanulmányozza a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló rendeletet. Az oktatóval közösen beszéljék meg a gépjármű forgalmi engedélyek, valamint a vezetői engedélyek kiadásának és visszavonásának eseteit.

- Az oktató segítségével gyakorolják a közúti ellenőrzés egyes elemeit – megállítás, okmányok tanulmányozása, jármű forgalomban való részvételének ellenőrzése –.

MUNKANYAG

2. Írja le, hogy mik tartoznak a rendőrség a közlekedésrendészeti intézkedési körébe!

A large rectangular area with a yellow border, designed for writing. It contains approximately 25 horizontal lines. A large, semi-transparent watermark with the text "MUNKANYELV" is oriented diagonally from the bottom-left towards the top-right, covering most of the writing space.

3. Sorolja fel a "B" járműkategória tartalmát!

MUNKANYELVI

---

4. Sorolja fel a járművezetői engedély helyszíni elvételének eseteit!

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

- a) a közúti közlekedés rendjére,
- b) a közúti forgalom szabályozására,
- c) a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek üzemeltetésének szabályszerűségére, illetve a jármű üzemeltetésére vonatkozó előírások megtartására, ideértve az adott tevékenységhez előírt okmányok, engedélyek, jelzések, felszerelések ellenőrzését is,
- d) a járművek műszaki állapotára, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi megfelelőségére,
- e) a járművek összeépítésére és átalakítására vonatkozó előírások megtartására, valamint a külön jogszabályban meghatározott alkatrészek minősége tanúsításának meglétére,
- f) a járműfenntartó tevékenység folytatása feltételeinek megtartására,
- g) a közutak állapotára, tisztaságára, nem közlekedési célú igénybevételére,
- h) a közút kezelőjének hozzájárulásához vagy a közlekedési hatóság engedélyéhez kötött járművek közlekedésére.

2. feladat

- a) a közúti forgalmat irányíthatja, korlátozhatja, illetve szüneteltetheti;
- b) a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti;
- c) a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételével vér-, vizelet- és mütétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti;
- d) a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a helyszínen elveheti;

e) a forgalomban való részvételt megtilthatja, ha a jármű vagy vezetőjének állapota a közúti forgalom biztonságát veszélyezteti, és a további jogellenes járműhasználat megakadályozása céljából a jármű kulcsait elveheti, illetőleg a járművet más módon mozgásában korlátozhatja vagy elszállíthatja.

3. feladat

- 3500 kg–ot meg nem haladó megengedett legnagyobb össztömegű gépkocsi, amelyben a vezetőüléson kívül legfeljebb nyolc állandó ülőhely van.
- Az a) pont szerinti gépkocsiból és 750 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó (könnyű) pótkocsiból álló járműszerelvény. E járműszerelvény megengedett legnagyobb együttes össztömege legfeljebb 4250kg.
- Az a) pont szerinti gépkocsiból és 750 kg megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó (nehéz) pótkocsiból álló járműszerelvény, feltéve, hogy a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege nem haladja meg a vontató jármű saját tömegét. E járműszerelvény megengedett legnagyobb együttes össztömege legfeljebb 3500 kg

4. feladat

- a járművezető azzal gyanúsítható, hogy közúti veszélyeztetés [Btk. 186. §], a közúti baleset során maradandó fogyatékoságot, halált, kettőnél több ember halálát vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó [Btk. 187. § (2) bekezdés], illetve a járművezetés ittas vagy bódult állapotban [Btk. 188. §] bűncselekményt követett el,
- a jármű vezetője az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szr.) 42. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott ittas vezetés szabálysértésének elkövetésével gyanúsítható,
- a járművezető járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll, vagy a közlekedési igazgatási hatóság a vezetési jogosultságának szünetelését jogerősen elrendelte,
- gyanú van arra, hogy a vezetői engedély hamis, meghamisították vagy azzal más módon visszaéltek.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

1963. évi 7. törvényerejű rendelet a Genfben, 1950. évi szeptember hó 16. napján kelt, a nemzetközi főútvonalak építésére vonatkozó Nyilatkozat kihirdetéséről

1980. évi 3. törvényerejű rendelet az 1968. évi november hó 8. napján Bécsben aláírásra megnyitott Közúti Közlekedési Egyezmény kihirdetéséről

1980. évi 5. törvényerejű rendelet az 1968. évi november hó 8. napján Bécsben aláírásra megnyitott Közúti Közlekedési Egyezményt kiegészítő európai Megállapodás kihirdetéséről

1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről

1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről

89/1988. (XII. 20.) MT rendelet a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemben tartásáról

35/2000. (XI. 30.) BM rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról

124/2005. (XII. 29.) GKM rendelet a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-i 3821/85/EGK tanácsi rendelet végrehajtásáról

62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról

1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól

3/1998. (I. 31.) ORFK utasítás a közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett bűncselekmény esetén követendő rendőri eljárás szabályzata kiadásáról

A(z) 0731-06 modul 018-as szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 861 02 0000 00 00	Határrendész
52 861 06 0010 52 01	Határrendészeti-rendőr
52 861 06 0010 52 02	Közrendvédelmi-rendőr

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
20 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató